Programma
Quo
AD SOLEMNEM NATIVITATIS
& incarnationis Salvatoris noſtri JESU CHRISTI memoriam
Devotè & piè recolendam Cives Academici monentur

P. P.

RECTORE
JOACHIMO STOCKMANNO,
Phil. & Med. Doctore & P. P.

ROSTOCHII,
Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.
ANNO M DC XLIX.

14

58700(S)

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY

VEteres, natalitiis diebus ſeſe invicem conviviis oble-ctaſſe & Diis, pro ſalute libaſſe legimus; quorum alterum neglexit, alterum elegit Claudius Cæſar, qui natalem ſuum, toties quoties anno revoluto recurrentem, non conviviis & delitiis, ſed ſacrificiis, & euchariſticis hoſtimentis ſacrum & ſolennem tranſigi, lege juſsit.

Dion refert, etiam natali Julii Cæſaris ſolennia ſacra deſtinata fuiſſe. Romanos natalem ſuæ urbis quotannis non minus ſolenniter celebraſſe notum eſt. Quantas igitur ſolennitates, quanta, & quot holocauſta ſibi poſcit hodiernus dies! qui non urbis conditæ, ſed totius orbis redempti & renati natalis eſt, quo non Imperatoris alicujus, vel regis annuam memoriam repetimus, (non Alexandri Magni, cujus nativitatem præpetes duæ, duorum regnorum, Aſiæ & Europæ, prænuntiæ aquilæ portenderunt; non Mithridatis, cujus natali die, omni fide major, lucidiſſima ſtella apparuiſſe ſcribitur.) Sed totius mundi monarchæ, æternam gloriam recolimus, qui non tam præviæ ſtellæ lumine, quàm proprio

 ful-

fulgore coruſcat, ipſumq; ſuperat ſolem, quia juſtitiæ Sol eſt.

qui ὁ ὢν ſemper, nunquam non fuit, nunquam non erit, qui fuit antequam eſſet, & natus eſt antequam naſceretur, ἄχρονος, ἄναρχος, ἀμήτωρ in cœlis, ἀπάτωρ in terris, matre antiquior, æterno patri æquævus filius.

Quis hunc diem, quis ſatis deprædicabit?

Non, mihi ſi centum linguæ ſint, oraq; centum,
Si dentur voces, quæcunq; liquentibus auris,
Concipiunt varios variis accentibus ortus,
Illius poſſem leviter perſtringere laudes.

Hic eſt ille dies, quem fecit Dominus! hodie Deus homo naſcitur, ita ut nec Deitati aliquid decedat, *quam conſervat*, nec humanitati quicquam deſit, quam *aſſumit*, hodie, qui ſine corpore erat, corpus induit: qui aſpici non poterat, aſpicitur: qui tangi non poterat, tangitur: qui ſine tempore erat, eſſe incipit: Filius Dei, filius fit hominis; ineffabilis majeſtas Patris dirigit myſterium; ineffabilis benignitas Filij aſſumit carnem, ineffabilis Spiritus potentia, & quæ orbe toto non concluditur, arcto concluditur in utero: natus hodie, qui nos creavit: datus ex divinitate, natus ex virginitate, natus qui matre eſſet junior: datus quo nec pater eſſet antiquior, natus qui moreretur: datus ex quo vita naſceretur: atq;

ſic,

ſic, qui erat, datus eſt: qui non erat, natus eſt. Quid myſterii inquiris rationem? ſufficit myſterium. nam ſi modum inveſtigas, neq; finem tuum aſſequeris, & jam amiſiſti fructum. Cogitemus incredibilem filii Dei amorem! miſericordiam immenſam! gratiam inenarrabilem, humilitatem infimam! quem conſtituit heredem univerſi Deus, per quem fecit ſecula, ſplendor ejus gloriæ, character ſubſtantiæ, olim ob potentiam incomprehenſibilis, nunc ob humilitatem admirabilis, deſcendit, ut miſericordiâ conſervet quicquid potentiâ creavit, ineffabilis majeſtas Dei, ὑπὲρ νοῦν, ὑπὲρ λόγον, ὑπὲρ κατάληψιν immenſa, terribilis, horrenda, Deus gloriæ, Deus exercituum, hodiè id factus eſt, quod omnes ſumus, *absq; peccato tamen.* Deus naſci ex homine voluit, ut ex Deo homines naſcerentur. Olim ad imaginem Dei factus eſt homo, nunc imaginem hominis aſſumpſit Deus. Olim Deus hominem è glebâ terræ formavit; nunc illius cauſa ipſe factus eſt, quod fecerat, ne quod fecerat, interiret. Quis unquam ſic proprios parentes pater; quis fratres frater, quantum Jeſus infenſiſsimos ſuos hoſtes dilexit!

Hic eſt ille dies æternum inperveſtigabilis, propter myſterii profunditatem, dies æternùm honorabilis, propter beneficii magnitudinem.

Quare in amorem nati tanti noſtri Evergetæ, noſtri Emanuelis, cum ſancta Eccleſia exardeſcamus & quibus hactenus adhæſimus vitiis tanquam turpiſsimis ſcortis, renunciemus. Caveamus, ne, ſicut Philiſtæi olim, puteos, quos Abrahæ ſervi foderant, invidia agitati, ruderibus & terra opplebant, Nos feſtum præſens ad animi refectionem & Spirituales delitias conſectandas inſtitutum, terrenis voluptatibus defædemus, & Spiritualia carnalibus obruamus; Quin & vos Domini ſtudioſi quotquot Baccho litare, ſcoriſticis exactionibus, conviviis & ludibriis præeſſe, intereſſe, plateas vociferationibus & ignominioſis Cantilenis implere, duella excitare, committere, laudi ducitis, pietatis, eruditionis & virtutis negligentiſsimi, Qui tot & tam paternas admonitiones ſpernitis, reſipiſcite tandem per Deum & ad meliorem mentem reverſi, novam vitam, novos mores cum novo hoc anno induite. Quem noſtræ Academiæ, huic urbi, toti provinciæ, communiq; noſtræ patriæ Germaniæ, auſpicatiſsimum precamur & fortunatiſsimum; Deum invocantes, ut, quas Patultius neſcio quis, tot annos apertas tenuit, ſive Jani ſive Martis fores, nova ſubinde bella effundentes, potentiſsima ſua dextera claudat, & pacem rerum omnium, quas homini noviſſe da-

tum

tum eſt, optimam, clementer pleneq; reſtituat. In cujus laudem exiguum hunc pæana ſubjicim⁹.

Sol oculus mundi, declivo tramite curſum
Qui tenuit, ſua nunc ſurſum veſtigia vertit,
Et totum ridet magis aucto jubare cælum;
An? quod juſtitiæ, melioris luminis autor
Sol oritur, geminaq; orbis ſic luce coruſcat?
O bene, quod mutata dies ſua gaudia prodat,
Naſcentem læta fronte exceptura Jehovam.
Naſcere nate Deo, dulciſsime naſcere Jeſu,
Vera Dei Soboles, æterno æquæva parenti,
Quem pia virgo parit, nixu uno, hominemq; Deumq;,
Qui virtute almâ, quæcunq; creata, creaſti,
Supremaq; patris voluiſti in ſede morari,
Annorum donec revolutis ordine ſeclis,
Te mundi indigenam vellent, & fata vocarent;
Relligio æternis tenebris ne merſa jaceret,
Mille ſibi fingens divos, idolaq; mille,
Exeſos carie truncos, & frigida ſaxa;
Naſcere nate Deo, mundi melioris origo,
Omnipotens patris omnipotentis naſcere verbum,
Facta caro, humani ſumpſiſti corporis artus,
Ut poſſes monſtrare Deum, ne gens male ſana
Amplius auderet falsâ prætendere linguâ,
Se Dominum neſcire ſuum; Tua gloria toto
Jam nota eſt cœlo, nati incunabula Chriſti
Angelici cecinêre Chori, præconia laudum

Et

Et ſylvis latè, latè & reſonantibus antris;
Inſcia contactus mater, non inſcia partus
Autorem te virgo ſuum natumq; ſtupeſcit,
Cælorum regi ſplendentes muricecunas
Deberi agnoſcit, fœno præſepia ſternens,
Et cantu, & blandis ſubmiſſâ voce ſuſurris,
Invitans molles ad dura cubilia ſomnos;
In medio pecudum, te confluа turba ſalutat
Paſtorum, hæc animo præſagia, votaq; volvens,
Quod velis æterni dulciſſima pabula verbi
Suppeditare, tuis lectis ab ovilibus, agnis;
Quin tibi, quin etiam, quæ terris triga remotis
Advenit, aſtrorum monitu, pia triga Magorum,
Thura Deo, myrrhamq; homini, regi exhibet aurum.
Sic notus, cui non notus dulciſſime Jeſu!
Te facies hominem prodit, ſed facta remonſtrant
Te ſimul eſſe Deum, tu noxia pectora ſolvis,
Damnata æternis Erebi, Satanæq; Catenis.
Tu lucem caſſis oculis, linguæq; loquelam
Reſtituis, clauſaſq; aperis feliciter aures.
Tu revocas animas in corpora functa priores,
Et vitam remeare jubes, tu morte peremptus
Immortalis ades, tu victâ morte triumphans,
Cæleſtem redis in patriam cæleſtia regna.

P. P. in ipſo feſto Nativitatis Chriſti ſub ſigillo Rectoratus die 25. Decembr.